

ipfarum bona ab orb. collectis, gabellis, exactionib. & similibus. Probatur quarto hac ratione, quia bona ecclesiarum sunt deputata publico vsui spūali. q. i. videntes. xvi. q. i. qm. de præben. ratio. & d. l. placet. hic dicit tex. in c. nulli liceat. xii. q. ii. q. omne id quod ecclesie consecratur, siue fuit animal, siue ager sanctum sanctorū efficitur, ad ius pertinet sacerdotum: non ergo debent mundano vsui, & publico de seruire: quia semel Deo dicatum ad humanos vsus amplius transferri non debet, vt regula, semel Deo dicatum. de reg. iur. lib. 6. ius enim publicum etiam consistit in sacerdotib. i. dist. ius publicum. Laici ergo cum sint mundani, & principaliter habeant vtilitatem ex republica mundana, debent subire onera reipublice mundanæ, bona vero ecclesiarum quæ sunt Dei, debent de seruire reipublicæ spirituali. Simile videmus in personis. nam milites seculares militant mūdo, milites vero cælestes, militant Deo. Et sic illi in temporalibus, isti in spiritualibus. vt in c. reprehensibile, & c. quo casu. 23. q. vlt. Recte ergo dixit tex. in d. c. non minus. q. q. diu laicorum facultates suppetunt, etiam sponte non debet ecclesia aliquid largiri, nisi subtrahantur bona vsui spūali, hinc no. tex. in c. de. quia contingit. de relig. do. dicit, q. deputata certo vsui largitione fidelium, non debet deputari ad alium vsum, autoritate Romani Pontificis dūtaxat excepta, hinc tex. in d. c. non minus. hæc onera publica dicit esse laicorum, vt patet ibi: isti vero onera publica sua & c. licet in sequentibus tractent de communis necessitate, vel vtilitate. Sed dixit illa laicorum: quia eis incumbunt rationibus prædictis, licet quiddam & male intelligunt illum tex. per illud verbum, sua & c. q. loquatur de necessitate laicorum dūtaxat, quod profecto non est verum, & cum non replicauit postmodum de laicis, sed dicit de communibus, & idem dicit in d. c. aduersus, & maxime de propria, vbi dicit, q. sua interest prouidere communibus vtilitatibus, intelligit ergo de vtilitate clericorum, & laicorum, hæc etiam sniam probat cōis theoretica Doctorum vtriusq; iuris de qua per Canonistas in c. si. de vi. & ho. cl. & in c. r. de immu. eccl. li. 6. in cle. præfenti. de cenf. per Io. de Lig. per Bar. in l. rescripto. ff. de mun. & hon. & in l. placet. C. de sacros. eccl. & in consimilibus locis, dicunt. n. q. bona ecclesiarum nō tenentur ad alia quæ onera mundana, nisi prius fuissent facta tributaria, seu censualia, antequam venissent ad ecclesias, ita q. soluissent certum tributum, vel censum, aliter autem non tenentur, q. priores possessores prius soluissent tempore necessitatis, vel vtilitatis aliquas collectas, vel actiones: ad hoc multa iura superius alleg. hanc sniam præcise quo ad casum nostrū, scilicet i refectione murorū, tenet glossator subtilis in decre. xvi. q. i. c. generaliter. S. nouarū. vbi expresse dicit gl. per d. l. ad instructiones. Idē apertissime voluit ille iuris canonici speculū Io. An. in d. c. nō minus. super gl. vbi dicit q. clerici nō tenentur: quia nulla lege Digestorū, nec C. cautū est, nec vlla legis autoritate potuit refringi ecclesiarum immunitas. hanc eandem sententiam secutus est glossator iuris ciuilibis clarissimus in d. l. ad instructiones. vbi firmavit ecclesias non teneri ad refectionem, vel constructionem murorum. Idē ibi Bar. iuris ciuilibis illuminator, dicens quod d. l. ad instructiones. in parte corrigitur per auth. item nulla communitas. præalleg. distinguit omnia realia, & ea quæ imponuntur personis pro reb. p. p. bona, vt ad prima teneantur ecclesie, ad secunda non, vnde pro refectione pontium & murorum, onera imponuntur personis pro rebus, nullo enim iure cauetur possessiones ad hæc onera obligatas fore, quid plura? ipsemet Host. correxisse videtur opinionē suam, quam tenebat in c. non minus. nouissime in summa sua titu. de immu. eccl. s. a quibus. ver. ad extraordinaria. vbi dicit, q. hodie ecclesie sint immunes ab omnibus istis oneribus. concernentibus, siue publicam vtilitatem, siue priuatam, per dictam auth. item nulla communitas. cum simi. & sic q. hodie non procedit ex toto dispositio. d. l. ad instructiones, & sic incidit cum opinione Bart. multi etiam alii Doctores antiqui hanc opinionem secuti sunt, de quibus nō curo, cum in hanc sententiam habeamus iuris illuminatores, vt glossator vtriusq; iuris, & Io. An. Hof. & Bar. Quis ergo auderet oppositum consulere, maxime contra religionem, cum non modica sit ratio, quæ pro religione facit. I. sunt personæ. de relig. & sum. fu. Et profecto si quis ponderat gl. in d. c. non minus. non sentit opin. in principio adductam: imo contra sentire vī. Nam illa gl. est posita ibi super

casu excepto, quando eps & clerus inspexerint necessitatem, vel vtilitatem cōem, & laicorum facultates non suppetunt, & tunc absque vlla coactione possunt largiri, vnde gl. voluit ibi potius exemplificare de vtilitate, vel necessitate communi, quàm ponere casum exceptum a dispositione illius c. & satis patet dū dicit, conferre. n. debent & c. Et sic per verbum enim, continuat se ad tex. Si. n. voluisset ponere casum exceptum, dixisset conferre tamen dēt, vel per verba similia fuisset locutus. Et quicquid senserit, satis hæc opinio supra recitata fulcita est iurib. rationibus, & authoritatibus. Quare concludo dictum monasterium ad hæc onera subeunda teneri non debere, nisi seruarietur dispositio illius c. non minus. s. Romano Pontifice prius consulto, vt dicitur in d. c. aduersus. Et sic seruatum fuit alias facta cōmissione excellenti vtriusque iuris Doctori domino Ant. de Rosellis, & mihi per potentes dominos priores communis Senarū, proprie in qōne facti, quæ verabatur cum magnifico & deuotissimo monasterio Sanctæ Mariæ montis Oliueti de clausura, licet nudo verbo & succinate tunc fecerimus relationem. Non obstant huic cōclusioni contraria superius formata. Et primo respondeo ad c. peruenit. hēt. n. varios intellectus. Primo. n. intelligitur in terris in temporalibus ecclesie subiectis. Secundo intelligit secundum illa tempora in quibus illa ciuitas Terrecena opprimebatur ab infidelibus, & imminabat timor subitanus & improuisus, vt ibi no. Inno. Item et intelligitur de clericis, qui nō sunt a diuinis subtrahendi. xxiii. q. viii. reprehensibile, sed de hominibus ecclesie, qui aliās gaudēt dicta immunitate. l. ii. C. de epi. & cle. xii. q. ii. ecclesiarum seruos, nisi esset necessitas vrgentissima, vt no. Host. in summa eo. titu. in d. s. a quibus. ver. mere etiam personalia. Item quarto non loquitur de fructibus, & bonis distrahendis, sed de quadam custodia ad necessariam tuitionem ciuitatis, quæ imminet in casu nostro. Item præsumptio, q. si esset magna necessitas dēt obseruari tenor c. nō minus. & c. aduersus. cum nullum subsit periculum in consulendo Romano Pontificē.

Ad l. ad instructiones, allegatam, satis supra est resposū. ad l. portus. non ob. quia non loquitur de ecclesia, vt satis voluit gl. in d. l. ad instructiones. Item illa l. secundū vnā solutionem ibi datam in gl. potest induci pro hac opinione nostra, cum dicit q. graduati propter bonum publicum, q. fouent, sunt ab illis oneribus, priuilegiati, fortius debent esse exemptæ ecclesie propter bonum publicum spirituale, & per alias rationes superius allegatas. Ad quartum motuum respondeo q. procedunt pro redimendis captiuis, vel pauperibus alendis. in quibus casibus ecclesia sua bona distribuit. secus hoc casu vbi ecclesie nulla peruenit vtilitas, & dominus castri recipit totum commodum. Qui enim sentit commodum, sentire debet & onus, vt in regula qui sentit. de reg. iur. lib. vi. Item non debent subtrahi cultui diuino & pauperibus, ac aliis religiosis sumptus necessarij, vt expendantur in causam non sic necessariam, & vbi non ita directe fauetur pietati, & si necessitas maxime præceditur, seruetur quod habetur. in c. non minus, & c. aduersus. video enim q. ecclesie non tenentur subuenire dominis temporalibus, nisi in quantum velint, & sic cultus diuinus in nullo alteretur, vt in d. l. placet. & authen. item nulla communitas. fortius non tenetur contribuere ad edificationē murorum. Vltèrius me non extendo, cum religionis fauor, tantorum virorum clarissimorum autoritate fulcitus, satis abunde in hac re suppetere videtur.

CONSILIVM III.

- 1 Voluntas coacta in malefactis a peccato non excusat.
- 2 Communitas excommunicata per metum, an incidat in panam excommunicationis.
- 3 Papa Marcellinus fuit depositus, quia iāolis sacrificauit, quamuis coactus metu gentiliū.
- 4 Metus magis excusat mulierem quam virum.

Acti contingentia talis est.

Quædam mulier accusata de adulterio a viro suo, ad lucrandam dotem, & diuortium quo ad rhorum faciendum, mulier tanquam prægnans ab alio conuicta, allegat violentiam sibi a quodam viro in ma-